

Գեոցիդ արмян: քաղաքացիական պատերազմի և ներքին պայքարի մասին

Գիտաժողովի ծրագիր

Օր 1 - 19.09.2024

9:00 ԵՊՀ երախտիքի ծառուղի
Ճանապարհորդական Ֆրանսիական Վերջին կիսանդրու մոտ

9:30 ԵՊՀ կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Մասնակիցների գրանցում

10:00 ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Բացման արարողություն, ողջույնի խոսքեր

Հովհաննես

ԵՊՀ ռեկտոր, պ.գ.դ.

Հովհաննիսյան

Վահրամ

Շեմսաբեկ

Կալիֆոռնիայի նահանգային համալսարանի Լորթրիջի հայկական ուսման ծրագրի տնօրեն, պատմագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր

Ռոյ Քոնքե

Լեփսիոսահաուս Պոստդամ, տնօրեն, փիլիսոփայության դոկտոր

Աշոտ Մելքոնյան

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն, ակադեմիկոս

Վահրամ

Պետրոսյան

ԵՊՀ ՀՀԻ տնօրեն, պ.գ.թ., դոցենտ

Ռուբեն Մելքոնյան

ԵՊՀ արևելագիտության ֆակուլտետի դեկան, պ.գ.դ., պրոֆեսոր

Գևորգ Բարսեղյան

ԵՊՀ եվրոպական լեզուների և հաղորդակցության ֆակուլտետի դեկան, բ.գ.թ., դոցենտ

10:40 ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Լիագումար նիստ

Ֆրանսիական Վերջին և նրա ժամանակը

Նախագահողներ՝

Աշոտ Մելքոնյան

Ռոյ Քոնքե

Վահրամ

Շեմաստեան

Մուսա լեռան երևույթին առնչվող համընդհանուր կապեր
Ամերիկայի Միացյալ

Նահանգներ

Թեսսա Հոֆման

Գերմանիա

Հայոց ցեղասպանության փաստն ու հետևանքները *(անգլերեն)*

Աշոտ Մելքոնյան

Հայաստան

Հայոց ցեղասպանություն և հայրենագրկում. 1894-1923 և
2020-2023 թթ. (պատմական զուգահեռներ)

Լուսինե Սահակյան

Հայաստան

Կ. Պոլսի Հայոց պատրիարքարանին կից «Տեղեկատու դիւանի»
արխիվի պատմաքաղաքական և աղբյուրագիտական արժեքը

12:30

ԵՊՀ 5-րդ հարկի նախասրահ

Սուրճի ընդմիջում

13:00

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ

Լիազումար նիստ (շարունակություն)

Ֆրանց Վերֆելը և նրա ժամանակը

Նախագահողներ՝

Լուսինե Սահակյան
Յակոբոս Ակցոյլու

Ռոյ Քնոքե

Գերմանիա

Ֆրանց Վերֆել՝ մշակութային քննադատ:
Անհատականությունը, կոլեկտիվիզմն ու գրողի
բարոյագեղագիտական խնդիրը *(անգլերեն)*

Յակոբոս Ակցոյլու

Հունաստան

Դեպի բլուրները՝ կյանքեր փրկելու: Ջրհեղեղը ետևում է կամ
հեքիաթասացների՝ Զլիոյին (Պատմության մուսան)
մոլորեցնելու մոլուցքը *(անգլերեն)*

Ռուբինա Փիրումյան

Ամերիկայի Միացյալ

Նահանգներ

Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն օրը» վեպը. հավերժ
արդիական գործ *(անգլերեն)*

14:30

ԵՊՀ 5-րդ հարկի նախասրահ

16:00

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճի նախասրահ, կենտրոնական մասնաշենք,
5-րդ հարկ

Բաժանմունքային նիստ (1ա)

**Հայ ժողովրդի նկատմամբ Օսմանյան կայսրության ցեղասպանական
քաղաքականությունը**

Նախագահողներ՝

Էդգար Հովհաննիսյան
Յուրգեն Գիսպերթ

Ցուլման Յակոբ

Գերմանիա

Արբիտրաժը մերժվել է: Հայաստանը և հատուցումների
հարցը: Փոխհատուցումներ ըստ ՍԼԻԻ պայմանագրի և
դրանից հետո (1919-1923 թթ.) *(անգլերեն)*

Ռոբերտ Թաթոյան

Հայաստան

Կիլիկիայի հայերի 1909 թ. կոտորածների
ժողովրդագրական հետևանքների հարցի շուրջ

Հայկ Մարտիրոսյան

Գերմանիա

Գերմանական առաքելությունների արձագանքը Կիլիկիայի
1909 թ. կոտորածներին

Ավետիս Հարությունյան

Հայաստան

Հայոց ցեղասպանության իրականացման վրա ազդած
գործոնները (հայ և բալկանյան ժողովուրդների
պատմական փորձի օրինակով)

Էդիկ Մինասյան

Հայաստան

Մուսա լեռան հերոսամարտը և մասնակից հայուհիների
սխրագործությունները

Յուրգեն Գիսպերթ

Գերմանիա

Կամրջի ծագումը *(անգլերեն)*

Էդգար Հովհաննիսյան

Հայաստան

Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունը և Ալեքսանդրետի
սանջակի գաղթական հայության տեղավորումը Սիրիայում
և Լիբանանում

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Բաժանմունքային նիստ (2)

**Արցախի նկատմամբ Ադրբեջանի ցեղասպանական քաղաքականության
դրսևորումները**

Նախագահողներ՝

Արեգա Ակոպյանց
Գայանե Մուրադյան

Ալվինա Աղաբաբյան <i>Հայաստան</i>	Արցախի հայկական հոգևոր-պատմամշակութային ժառանգության ոչնչացման ադրբեջանական քաղաքականությունը 1918 - 2023 թթ.
Իսկուհի Ավանեսյան <i>Հայաստան</i>	Գանձակի (Կիրովաբադ) 1988 թ. ջարդերը՝ որպես Ադրբեջանի ցեղասպանական քաղաքականության հերթական դրսևորում
Սեդա Գասպարյան Նարինե Մինասյան <i>Հայաստան</i>	<i>Ցեղասպանություն</i> հասկացությոը Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը լուսաբանող զանգվածային լրատվամիջոցներում. պրագմա-ճանաչողական մոտեցում <i>(անգլերեն)</i>
Մարիամ Մելքոնյան <i>Հայաստան</i>	44-օրյա պատերազմի ընթացքում Ադրբեջանի ցեղասպանական գործողությունների խորհրդանշավորումը՝ որպես հայատյացության դրսևորում
Հարություն Հարությունյան <i>Հայաստան</i>	Արցախի կորուստը և հետցեղասպանական աստվածաբանության հրատապ անհրաժեշտությունը <i>(անգլերեն)</i>
Հովիկ Ավանեսով <i>Հայաստան</i>	Արևմտյան Հայաստանում և Արցախում մշակութային ցեղասպանության համեմատական վերլուծություն

ԵՊՀ Պալեանների անվան դահլիճ

Բաժանմունքային նիստ (1բ)

Հայ ժողովրդի նկատմամբ Օսմանյան կայսրության ցեղասպանական քաղաքականությունը

Նախագահողներ՝	Սոնա Հարությունյան Հայկ Մարտիրոսյան
Արփինե Բաբլումյան <i>Հայաստան</i>	Արևմտյան Հայաստանի Վանի և Բիթլիսի նահանգների հայ բնակչության ներքին տեղաշարժերի և արտագաղթի առանձնահատկությունները XIX դ. վերջին–XX դ. սկզբին
Նաիրա Գասպարյան <i>Հայաստան</i>	Հայերի ցեղասպանությունը. հայացք ներսից և դրսից <i>(անգլերեն)</i>

Մելինե Անումյան
Հայաստան
Երիտթուրքերի 1919-1921 թթ. դատավարությունների
այժմեականությունը

Մարիա Լուսինա Մինասյան
Արգենտինա
Հայերը՝ որպես փոքրամասնություն Թուրքիայում 1923
թվականից հետո (անգլերեն)

Անի Ֆիշենկճեան
Հայաստան
Ալեքսանտրեթի սանճաքի հայերու տեղաւորման հարցը
Սուրիոյ մէջ

ԵՊՀ ՀՀԻ քննարկումների սրահ

Բաժանմունքային նիստ (3ա)

Ցեղասպանության թեմայի արտացոլումները կրթական-տեղեկատվական, գեղարվեստական բնագավառներում և արվեստում

Նախագահողներ՝	Աելիտա Դոլուխանյան
Ֆրանսիսկո Ա. Չուրյան
Սամվել Մուրադյան
Հայաստան	Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն օրը» վեպի
վավերական հիմքերը և նախատիպերի կերպավորման
յուրահատկությունները
Աելիտա Դոլուխանյան
Հայաստան	Հայոց ցեղասպանության մասին կարևոր
հրատարակություն (անգլերեն)
Մանուշակ Մարկոսյան
Գերմանիա	Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն
օրը» դյուցազնավեպն ու Արմին Թ. Վեգների
«Տեղահանություն» անավարտ հայկական էպոպեան
Քրիստինե Հովհաննիսյան
Հայաստան	Գրականությունը՝ որպես ցեղասպանության
վավերագրում (Վ. Ոսկանյանի «Ծշուկների
մատյանը» վեպի օրինակով)
Ֆրանսիսկո Ա. Չուրյան
Իսպանիա	Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն օրը» գրքի
Էկրանավորումները (անգլերեն)
Սիրանուշ Գալստյան
Հայաստան	Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն օրը» վեպի
կինոանդրադարձները և Հայոց ցեղասպանության
ժխտումը

19:00

ԵՊՀ 5-րդ հարկի նախասրահ

Ընթրիք

Օր 2 - 20.09.2024

10:00

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Լիազուժար նիստ

Հայոց ցեղասպանություն. պատմություն և արդի մարտահրավերներ

Նախագահողներ՝	Դոննա-Լի Ֆրիզ Արմեն Մարուքյան
Անտոնիա Արսլան Իտալիա	Օհ, Գաբրիել, ինչքան շա՛տ սիրեցի քեզ <i>(անգլերեն)</i>
Արեգա Ակոպյանց Իրինա	Լեզվական ցեղասպանությունը՝ որպես լեզվական
Միխայիլովսկայա Ռուսաստանի Դաշնություն	կործանարար քաղաքականության գործոն ժամանակակից աշխարհում <i>(անգլերեն)</i>
Ռուբեն Մելքոնյան Հայաստան	Չորավար Անդրանիկը թուրք ռազմական և քաղաքական գործիչների հուշերում
Թեսսա Հոֆման Գերմանիա	«Չափազանց ծանր՝ դիմանալու համար...»։ Հայոց ցեղասպանության թեման գաղթից հետո ստեղծված ժամանակակից գերմանալեզու արձակում <i>(անգլերեն)</i>
Արմեն Մարուքյան Հայաստան	Մուսա լեռից մինչև Սինջար լեռ. ինքնապաշտպանական մարտերի համեմատություն

12:00

ԵՊՀ 5-րդ հարկի նախասրահ

Սուրճի ընդմիջում

12:30

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Լիազուժար նիստ (շարունակություն)

Հայոց ցեղասպանություն. պատմություն և արդի մարտահրավերներ

Նախագահողներ՝	Գևորգ Ստեփանյան Վահրամ Շեմմասեան
----------------------	-------------------------------------

Դոննա-Լի Ֆրիզ <i>Ավստրալիա</i>	«Քառսի ու ձևի արանքում». Վերֆելի ու Նրա <i>Մուսա լեռան</i> խճճված աշխարհները <i>(անգլերեն)</i>
Սեդա Գասպարյան Լուսինե Սահակյան <i>Հայաստան</i>	Մարկ Վարդի օրագիրը՝ որպես ցեղասպանության վկայարան (1921-1922 թթ.) <i>(անգլերեն)</i>
Բարթոլոմեոս Զյուն <i>Գերմանիա</i>	Նոր հայացք Լեփսիուսի «Հայաստանն ու Եվրոպան: Ամբաստանագիր» (1896) աշխատանքին: Ստեղծման աղբյուրները, պատմությունն ու ազդեցությունը <i>(անգլերեն)</i>
Գևորգ Ստեփանյան <i>Հայաստան</i>	Հայերի էթնիկ գտումների և ցեղասպանական քաղաքականության իրագործման փուլերն Արևելյան Այսրկովկասում (XI-XX դդ.)
Յասմին Դարան <i>Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ</i>	Ցեղասպանության թեմայի ուսուցման բովանդակությունն ու մեթոդաբանությունը XXI դարում Հայոց ցեղասպանության օրինակով <i>(անգլերեն)</i>

14:30 ԵՊՀ 5-րդ հարկի նախասրահ
Ընդմիջում (ճաշ)

16:00 ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Բաժանմունքային նիստ (3 բ)

Ցեղասպանության թեմայի արտացոլումները կրթական-տեղեկատվական, գեղարվեստական բնագավառներում և արվեստում

Նախագահողներ՝	Էդիկ Մինասյան Արփինե Բաբլումյան
Սոնա Հարությունյան <i>Իտալիա</i>	Հայոց ցեղասպանության թեման իտալական գրականության մեջ <i>(անգլերեն)</i>
Մարալ Աքթոբմաջյան Թամար Մարի Բոյաջյան <i>Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ</i>	Հեղինակային վկայություն. Չապել Եսայանի գրիչը՝ որպես վկա <i>(անգլերեն)</i>
Գայանե Մուրադյան <i>Հայաստան</i>	Բիբլիական խորհրդանիշները Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն օրը» վեպում <i>(անգլերեն)</i>
Լիլիթ Հովհաննիսյան <i>Հայաստան</i>	Բռնագաղթված հայերի հայրենիք վերադառնալու գաղափարի արտացոլումը «Ճակատամարտ», «Հայրենիք» և «Ասպարեզ» պարբերականներում 1920 թ.

Կարեն Մկրտչյան*Հայաստան*

Հայոց ցեղասպանության թեման իրանական խոսույթում

Ռոբերտ Սուքիասյան*Հայաստան*

Բանավոր պատմությունը՝ որպես Հայոց ցեղասպանության թեմայի ուսուցման աղբյուր (անգլերեն)

ԵՊՀ Պալեանների անվան դահլիճ

Բաժանմունքային նիստ (1գ)**Հայ ժողովրդի նկատմամբ Օսմանյան կայսրության ցեղասպանական քաղաքականությունը****Նախագահողներ՝**Ռուբեն Մելքոնյան
Յասմիկ Պարան**Հասմիկ Ամիրջանյան***Հայաստան*

Գևորգ Ե Սուրենյանց կաթողիկոսի գործունեությունը հայ գաղթականներին աջակցելու գործում (1915-1918 թթ.)

Հրանուշ Սահակյան*Հայաստան*

Էվալդ Շթիրի գործունեությունը Գերմանա-հայկական ընկերությունում Առաջին աշխարհամարտի ժամանակաշրջանում

Սեդա Օհանյան*Հայաստան*

Լեւոն Շաղոյեանի մասնակցությունը Վան-Վասպուրականի ժողովուրդի փրկության գործունեությանը (մարտ-օգոստոս 1918 թ.)

Խաչատուր Ստեփանյան*Հայաստան*

Հայ հեղափոխական դաշնակցության Կ. Պոլսի 1919 թ. շրջանային ժողովի նշանակությունը

Մանե Կոնինյան*Հայաստան*

Հայ գաղթականների շրջանում ամերիկյան «Մերձավոր արևելքի նպաստամատույց»-ի մարդասիրական գործունեությունը 1918-1930 թթ.

Մարգարիտա Աբգարյան*Հայաստան*

Հայկական հարցը ֆրանս-թուրքական հարաբերություններում

ԵՊՀ ՀՀԻ քննարկումների սրահ

Բաժանմունքային նիստ (4)**Թուրք-ադրբեջանական ցեղասպանական քաղաքականությունը Այսրկովկասում****Նախագահողներ՝**Գևորգ Ստեփանյան
Աշոտ Հայրունի

Արմեն Հայրապետյան
Հայաստան Թուրքական զինագրավման ժողովրդագրական
հետևանքներն Ալեքսանդրապոլի գավառում (1918 թ.
մայիս-նոյեմբեր)

Ալիկ Ղարիբյան

Ռուզաննա Գասպարյան Թուրք-ադրբեջանական ցեղասպանական
Ելենա Չոհրաբյան քաղաքականությունն Արևելյան Այսրկովկասում և Արևելյան
Լիլիթ Մուրադյան Հայաստանում
Հայաստան

Մարիամ Խաժակյան Միջազգային վերաբերմունքը Արցախում մշակութային
Հայաստան ցեղասպանության կանխարգելմանը. լեզվաբանական
դիտարկում (*անգլերեն*)

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճի նախասրահ, կենտրոնական մասնաշենք,
5-րդ հարկ

Բաժանմունքային նիստ (1դ)

**Հայ ժողովրդի նկատմամբ Օսմանյան կայսրության ցեղասպանական
քաղաքականությունը**

- Նախագահողներ՝** Հայկազուն Ավրոյան
Լուսինե Եղիազարյան
- Լուսինե Եղիազարյան** Հայ համայնքը և Հայոց ցեղասպանության
Բրազիլիա ուսումնասիրությունների ձևավորումը Բրազիլիայում.
ակնարկ
- Անահիտ Մարգարյան** Քննադատական դիսկուրսի հայեցակարգը Հայկական
Իսպանիա հարցի ուսումնասիրությունների համատեքստում
(*անգլերեն*)
- Անի Ռսկանյան** Պայքարի մարտիկը. Մուշեղ Արքեպիսկոպոս Սերոբյան
Հայաստան
- Հայկազուն Ավրոյան** Համշենահայության զինված պայքարը 1915-1923 թթ.
Հայաստան
- Արկադի Ակոպով** Խտտորջուրցիները Հայոց ցեղասպանության օրերին
Հայաստան
- Սիլվա Գարավարդանեան** Աճիւններու պատգամին գոյատեւումը
Լիբանան

Օր 3 - 21.09.2024

10:00

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Լիագումար նիստ

**Ֆրանց Վերֆելի պատգամն ընդդեմ թուրք-ադրբեջանական ցեղասպան
քաղաքականության**

Նախագահողներ՝

Ռուբեն Սաֆրաստյան

Ռուբինա Փիրումյան

Ռուբեն Սաֆրաստյան

Հայաստան

Քողարկելով իրականությունը. ինչպե՞ս ստեղծվեց
թուրքական «Կարմիր գիրքը» (1915-1916 թթ.)

Աշոտ Հայրունի

Հայաստան

Բաքվի գրավումը թուրքերի կողմից և հայ
բնակչության կոտորածը 1918 թ. հայ
ռազմաքաղաքական էլիտայի ճակատագրական
սխալների ծիրում

Ալան

Ռայթհորն

Կանադա

Հիշելով ու հասկանալով Հայոց ցեղասպանությունը
գրականության և արվեստի միջոցով (*անգլերեն
հեռավար*)

Բաֆֆի Քանդեան

Գերմանիա

Հայաստանի նկատմամբ տարածքային
պահանջները՝ որպես Ադրբեջանի բռնապետական
ռեժիմի պահպանման միջոց (*անգլերեն, հեռավար*)

Վերծինե Սվազյան

Հայաստան

Ֆրանց Վերֆելի ահազանգը: Մուսա լեռան
հերոսամարտը ըստ ականատես վերապրողների
վկայությունների (*հեռավար*)

12:30

ԵՊՀ կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկի նախասրահ
Սուրճի ընդմիջում

13:00

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նիստերի դահլիճ, կենտրոնական մասնաշենք, 5-րդ հարկ
Գիտաժողովի փակում

14:30

Մշակութային ծրագիր և հրաժեշտ

Адрес: Республика Армения, г. Ереван, 0025, Алека Манукяна, 1
(+37460) 710000
info@ysu.am